

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Радянський ПЕДАГОГ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФСІЛКОВИХ КОМПІТЕТІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ В. СТЕФАНИКА

Газета заснована 30 вересня 1988 року.

№ 20 (32)

30 ТРАВНЯ 1989 р.

Ціна 3 коп.

Влада народу і для народу

СТУДЕНТИ І ВИКЛАДАЧІ НАШОГО ІНСТИТУТУ З ЦІКАВІСТЮ СПРИЙНЯЛИ ПЕРШІ ДНІ РОБОТИ З'ЇЗДУ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ СРСР

Новий урок демократії

25 травня цього року ввійде в історію нашої соціалістичної держави як головний урок демократії. На ньому в небаченій за кілька десятиріч атмосфері вільних дискусій народні депутати СРСР підтримали курс Комуністичної партії на перебудову.

Я, як і мільйони радянських людей, з хвилюванням чекав результатів виборів Голови Верховної Ради СРСР і радію, що ним обрано М. С. Горбачова. Саме він не тільки закликає «вчитися демократії», а й утверджує своїми діями демократичні принципи в житті нашого суспільства.

Початок роботи з'їзду,

який намічає розглянути найактуальніші проблеми розвитку радянського суспільства на шляху перебудови, основні напрями внутрішньої і зовнішньої політики СРСР, сприймаю, як важливу віху в нашій історії і вношу пропозицію відзначити 25 травня як День народного депутата, щоб в пам'яті майбутніх поколінь залишилися перші кроки справді соціалістичного самоуправління народу.

Маючи можливість спостерігати за роботою з'їзду, почуваш себе причетним до складної справи державної політики. Такий відкритий урок гострих питань і альтернативних відповідей робить співучасниками боротьби за демократизацію всіх, хто не байдужий до долі своєї країни.

Сьогодні ми вже не можемо залишатися пасивними «учнями» вчорашнього дня, а маємо бути активними борцями за оновлення соціалізму. Щоденно, конкретними практичними діями.

М. ГОЛЯНИЧ.
Завідуючий кафедрою філософії і наукового комунізму, кандидат філософських наук.

Кроки реальної перебудови

Зараз у Москві відбувається з'їзд народних депутатів. Це, без сумніву, епохальна подія в житті нашої країни. Адже на цьо-

му форумі вирішуватимуться найвагоміші питання нашого життя. Важливо, що завдяки демократії та гласності тут можна було почути багато цікавих і сміливих депутатських думок. Відчувається, що є кому на з'їзді постояти за народну справу перебудови.

Однак, аналізуючи зміст окремих виступів, я згадав про недовілі минулої звітно-виборчої кампанії. Це — неоективність системи окружних зборів, однакандидатурні округи тощо. Словом, все, що могло сприяти апаратам деяких партійних та радянських органів витягнути своїх.

А це, як наслідок, вже зараз негативно позначається на долі деяких, винесених на голосування Ради, питань. Я маю на увазі те, що більшістю голосів було залишено в дії

відомий указ про мітинги.

І ще. Особа М. С. Горбачова, як лідера перебудови, ніяких сумнівів не викликала. Проте, для демократичності процедури виборів голови Верховної Ради, потрібно було все ж включити до бюлетнів голосування й інші, запропоновані з'їздом кандидатури.

Також мені здаються логічними пропозиції деяких депутатів щодо проведення виборів у обидві союзні палати вкінці роботи з'їзду. Думається, що в такому випадку у більшості було б чіткіше уявлення про представлені кандидатури.

І. ТИМІНСЬКИЙ.
Студент групи Р-44.

РЕФОРМА ШКОЛИ: ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ

Уроки народознавства, що їх започаткувала восьмилітка на Київщині, почали вводити у життя багатьох шкіл нашої республіки. Ось і в Івано-Франківській СШ № 2 урок народознавства у розкладі з'явився зовсім недавно завдяки зусиллям учительки української мови та літератури О. В. Мечевої (до речі, вона випускниця нашого інституту). Такі уроки, на думку Олександрі Володимирівни, не чергова данина моді на українську вишиванку, як вважає дехто, а настійне веління часу. На одному з таких уроків, що його провела вчителька із дев'ятикласниками, пощастило побувати і мені. Саме пощастило, бо відчуття святковості не полишало мене і потім, по закінченні уроку.

Тема заняття звучала так: «Щоб людиною стати, треба працювати» (за книгою В. Т. Скуратівського «Берегиня»).

Святково та урочисто зустріли клас гостей. Хлопці і дівчата в українських вишиванках, на стінах класу — рушники, на столі — ваза з писанками. Все вбрання нагадувало затишну й ошатну світлицю.

На цей раз до школярів завітали цікаві гості — художник і скульптор М. Мурафа, автор книги «Берегиня» лауреат Республіканської премії імені М. Островського В. Т. Скуратівський, декан філологічного факультету педагогічного інституту ім. В. Стефаника доцент М. П. Лесюк.

Цілоком зрозумілим було хвилювання дев'ятикласників та їхньої вчительки, ад-

же такий урок — це не лише свято, але й напружена праця розуму і серця.

Розмова почалась із питання до школярів: чи ми діти, хто ми, звідки починається наш родовід. Зізнаюсь, не сподівався почути такі глибокі і ґрунтовні відповіді учнів, розуміння сутності людського життя, мірилом якого є праця. Приємно вразило слова Лесі Василюки, яка на прикладі своєї сім'ї розповіла, як зберігається пам'ять їхнього родоvodu. Не без почуття гордості дівчина сказала, що вишита блузка на ній — бабусина, а якщо ви-

нула котрась із дев'ятикласниць. — Ніби теперішні хлопці золоті...

Не на жарт розгорілась суперечка про морально-етичні норми життя різних поколінь. Врешті примирення наступило після того, як втрутилась сама вчителька, нагадавши своїм вихованцям, що народна мораль — свідчення високої духовності, яка повинна передаватись наступним поколінням.

— А хто з вас, — звернувшись до учнів О. В. Мечевої, — допомагає в хатній роботі своїм батькам?

На це питання далеко не

ЧИСТІ ДЖЕРЕЛА

ходитиме заміж, то своєму судженому неодмінно подарує сорочку, вишиту власноруч. Між іншим, багато дівчат у цьому класі захоплюються мистецтвом художньої вишивки, секрети якої переймають від своїх матерів та бабусь.

...Мова пішла про такі одвічні поняття як честь і праця. Запам'ятався русько-чужий хлопчина, який розкриваючи сутність людського життя, сказав: «Вартість людини вимірюється насамперед її ставленням до праці. Недарма у народі кажуть: «На дерево дивись, як родить, а на людину — як робить», «Без роботи не чекай доброти».

— Саме за працелюбність і добре серце, — зауважив хтось із хлопців, — цінували раніше дівчину, а тепер...
— Що тепер? — спалах-

всі могли дати ствердну відповідь. Бо, як виявилось, у багатьох сім'ях батьки, доручивши дітям якусь роботу, потім все одно перероблять її на свій лад і тим самим відбивають будь-яку охоту до праці, забуваючи, що тільки власним прикладом можна заохотити до неї дитину.

Коли мова зайшла про ставлення молоді до національної культури, то деякі школярі були надто категоричними, не погоджуючись із думкою автора книги «Берегиня», що сучасна молодь байдужа до народного мистецтва.

Наступна частина уроку була присвячена народним промислам, що поширені на Прикарпатті. Найбільш цікавими для школярів були розповіді самих народних умільців.

...За столом сидів скульптор і художник Михайло

Мурафа і на очах творилось диво: з-під вправних рук майстра з'являлись фігурки коня, черепахи, кумедної свинки. Крім того, він розповів учням про те, як працювати з глиною. Несподіванкою для багатьох виявилось те, що писанкарство, яке здавна вважалося чисто жіночим заняттям, можуть опанувати і чоловіки. Підтвердженням цього були розповіді і показ процесу розпису писанок завкафедрою української мови, деканом філологічного факультету педінституту М. П. Лесюком. Юнаки та дівчата захоплено стежили, як на білому яечку народжувався красивий орнамент.

Свій виступ В. Т. Скуратівський розпочав із слів щирої вдячності за увагу до його праці, відзначив, що такі уроки сприяють збагаченню духовного світу молоді, виховують глибоку любов і шану до рідного слова, мови, історії. Далі він наголосив на тому, що любов до рідного краю, його історії і культури починаються з любові до своїх батьків, до своєї оселі.

Урок закінчився, та дев'ятикласникам було цікаво дізнатись, над чим працює письменник, що його найбільш хвилює, на що він відповідає: «Я побував на ста уроках народознавства у різних областях нашої республіки і коли дивлюся на вас і бачу, яку цікавість виявляєте ви до всього національного: історії, культури нашого народу — впевнений, що джерела нашої духовності не замуляться ніколи».

Г. РИС.

ВЛЮДИ НАШОГО ІНСТИТУТУ

Володимира Андрійовича Шіндлера, доцента кафедри політекономії, добре знають не тільки в нашому інституті. Він — керівник відділення політінформації з питань економіки міської школи ідеологічного активу, де займаються начальники відділів, цехів підприємств міста. Багато студентів знають його ще й як керівника дискусійного клубу «Політекономічні п'ятниці».

На знімку: В. А. Шіндлер. Фото В. Боб'яка.

24 травня ц. р. відбулося чергове засідання партійного комітету інституту. На ньому було розглянуто ряд питань. Напочатку, як завжди, був розглянутий прийом в члени КПРС студентів І. Дроздової (V курс філологічного факультету), І. Соляра (III курс історичного факультету) та прийом кандидата у члени КПРС доцента кафедри теорії, історії музики та гри на музичних інструментах І. О. Полякової. Попередньо обговоривши, партком затвердив рішення зборів первинних партійних організацій про прийом вищезазначених товаришів у члени та кандидати у члени КПРС.

Основним питанням засідання було обговорення виконання постанови парткому від 26 червня 1988 р. «Про стан і подальше поліпшення фізкультурно-масової та оздоровчої роботи в інституті». З довідкою про результати перевірки стану виконання даної постанови виступив член КПРС завідувачий кафедрою цивільної оборони і медичної підготовки В. Г. Боднарчук. Партком прийняв відповідне рішення, у якому передбачив постанову від 26 червня 1988 р. у зв'язку з тим, що її повністю не виконано, з контролю не знімати, Зобов'язано комуністів В. І. Кононенка, Б. С. Іваницького, В. Х. Яценюка, В. М. Кланічку, О. А. Сангулія, П. М. Хмельовського забезпечити до 1 вересня 1989 р. успішне виконання постанови, комуніста С. І. Хороба — забезпечити висвітлення розглянутих питань у газеті «Радянський педагог». Комуністи профкомів, комітету комсомолу, товариств «Знання» і боротьби за тверезий спосіб життя, партбюро факультетів зобов'язало посилити роз'яснювальну роботу по боротьбі зі шкідливими звичками, і зокрема, з курінням, використовуючи для цього бесіди, лекції, стінну та багатотиражну пресу. Партком зажадав також від керівників усіх підрозділів повного виконання правил внутрішнього розпорядку трудового колективу інституту (пункт 65), якими забороняється куріння у приміщеннях вузу.

Партком розглянув також питання про кадровий резерв інституту, про підготовку до партійних зборів та ряд інших організаційних питань.

НАПЕРЕДОНІ ТРЕТЬОГО НАВЧАЛЬНОГО

Дехто з цих дівчат уже на місці — в піонерському таборі, дехто — ще в дорозі до майбутньої роботи. Та наш фотооб'єкт устиг зафіксувати ще підготовку до третього навчального семестру.

На знімку (зліва направо): студентки-піонервожати Тетяна ДЖАЛА, Ольга ПАЛАЙДА та Леся ПАНЬКІВ проходять співбесіду з правил техніки безпеки у технічного інспектора праці облпрофради М. О. ВАЛІГУНДИ. Фото В.Боб'яка.

Літо у піонерському галстуку

На порозі — піонерське літо. Для студентів нашого вузу воно особливе тим, що це не просто практика у піонерських таборах, а третій навчальний семестр. Наскільки готові до нього стефанівці, що винесли вони з табірних зборів, у чому вони відчувають себе обділеними — про це розмірковують студенти II курсу історичного факультету: старший піонервожати табору «Восток» Московської області Вадим ДАНИЛОВСЬКИЙ та комісар педагогу табору «Восток» Алла ЛАВРЕНКО.

В. Даниловський: — У першу чергу скажу, що із своїм табором я вже дещо знайомий: доводилося бути там, коли укладали договір на співробітництво. Гадаю, що нам (тим, хто їде саме сюди) надзвичайно пощастило. Бо, крім чудового природного ландшафту, тут прекрасна матеріальна база, чого аж ніяк не можна сказати, наприклад, про «Прикарпатські зорі», де у нас відбувалися табірні збори.

А. Лавренко: — До речі, цим «грішити» чимало прикарпатських таборів. Але якщо немає гарячої води, скажімо, як у «Прикарпатських зорях», не створено елементарних, здавалося б, умов, то не дуже врятують і казкові чарівні краєвиди...

В. Даниловський: — Зовсім інша річ — табір «Восток», шефи якого — Московське міське виробниче об'єднання побутових послуг. У цьому таборі — двоповерхові будиночки-кетеджі з усіма побутовими умовами, естетично оформлені. Тут діє будинок дитячої творчості, де працює понад 15 гуртків (для дівчат — машинипису, макраме, крою та шиття, для хлопчиків — фотогурток, по ремонту взуття, є й гурток-перукарня). Для якнайкращого відпочинку школярів — клуб, бібліотека, стадіон, басейн.

Нам волатим, замовлена і шита спеціальна форма. Це я вже якоюсь мірою веду агітацію для тих, кому, скажімо, обирати піонерський табір наступного року, і разом з тим підводжу думку про те, що нам у таких умовах і працюватиметься легше.

Є багато задумів, складена і певна програма роботи, у якій ми передбачаємо провести і захоплюючу військово-патріотичну гру «Зірниця», і обов'язкові спортивні змагання тощо.

А. Лавренко: — На інструктивних зборах, та й на на-

редах нас постійно націлювали на те, що ми самі повинні виявити максимум ініціативи, пошуку, щоб якнайкраще організувати дозвілля дітей. Проте, гадаю, добре було б, якби все-таки нас забезпечили декількома сценаріями свят, а кожен, на свій розсуд і смак, обирав найдоцільніший, вносив у нього якісь свої зміни, елементи.

Здавалося б, на табірних зборах час наш був заповнений. Справді, чимало почерпнули нового, корисного. Багато у цьому плані дали заняття ігрових секцій, і все ж деякі занудні лекції можна було дещо скоротити на користь практичних справ.

В. Даниловський: — Ну ось, наприклад, необхідним і цікавим виявилось заняття з представником міської санітарної станції, а вже лекція «Методика трудового виховання», яку нам читала представник облпрофради, не зовсім прийнятна, на мій погляд, до умов усіх піонерських таборів, не орієнтована на конкретну матеріальну базу. Лекція носила надто загальний характер.

Ще один момент інструктивних зборів. Ось, приміром, іде заняття по туризму. Інструктор доповідає, як заповнити маршрутний листок, як узгодити всі організаційні деталі — все потрібно. Але як встановити намет, як розкласти вогнище? На ці практичні дії часу не стало. А я впевнений, що не всі з нас це вміють і варто було б провести додаткове заняття з туризму.

А. Лавренко: — Багато неузгоджень, прораханків можна пояснити тим, що усе це робиться в рамках експерименту вперше. Хочеться вірити, що побажання студентів, їх зауваження будуть враховані надалі. Як, зрештою, й зміниться, може вже сказати, порочна система підбору старших піонервожатих. Адже інколи траплялося так, що ці кандидатури підбиралися довільно, без врахування думки самих студентів.

В. Даниловський: — А як вам подобається, коли старші піонервожати призначалися буквально в останні дні? То ж йому, старшому, як я це розумію, треба формувати педзагін, підбирати однодумців для спільної роботи.

Гадаю, що всі ці «уроки» повинні бути обговорені з тим, щоб найефективніше організувати третій навчальний семестр у майбутньому.

РЕПОРТАЖ ІЗ ЗАСІДАННЯ ПРОФКОМУ

На розширеному засіданні профкому інституту обговорювалося виконання заходів профспілкового комітету щодо поліпшення роботи підприємств (пунктів) громадського харчування. Питання — надзвичайно болюче для інституту, обговорювалося воно досить гостро, основна увага була зосереджена на недоліках у роботі вузівських їдалень, на тому, що необхідно найближчим часом зробити, аби поліпшити стан справ. Про те, наскільки конструктивно й гостро йшла дискусія між учасниками засідання, читач може судити з репортажу-звіту, який ми подаємо нижче.

П. О. Ласійчук, головний лікар санаторію-профілакторію «Здоров'я», голова оздоровчої комісії профкому:

— Ще в листопаді минулого року комісія перевіряла роботу підприємств громадського харчування нашого інституту. Тоді було виявлено цілий ряд недоліків; для їхнього усунення були розроблені конкретні заходи, встановлені строки виконання. Однак, перевіряючи наявний стан справ у квітні, ми зіткнулися з тим, що лише два з намічених дванадцяти пунктів заходів виконані. Як мовиться, а віз і нині там: для їдальні не виділена додаткова площа, не оновлено обладнання, лише частково введена торгівля, м'ясних продуктів виділяється так само мало; не поліпшилося чергування студентів, і далі не продаються комплекси обіди, не ведеться контроль за закладанням продуктів, бажає бути охайнішим і сам естетичний вигляд приміщення. Тут вина лягає частково на господарську частину інституту, котра не надала необхідної допомоги. Є вина й завідувачів їдальнею, яка повинна б прояснити більше наполегливості, вимогливості, зрештою, принциповості.

М. Д. Романюк, член групи народного контролю інституту:

— 13—14 квітня ц. р. комісія групи «НК» перевіряла роботу пунктів громадського харчування: кафе-сосисочну, їдальню головного корпусу та їдальню гуртожитку № 5. Мушу сказати, що неподобств вистачає. Впадає в вічі антисанітарний стан умивальників при вході в їдальню головного корпусу. Не працює тут і електросушарка для рук. Студенти, що обідали саме в залі (група МФ-33), жалілися на те, що бульйон був пересолений і переперчений. При контрольному зважуванні блюд (сім найменувань) були виявлені відхилення у допустимих межах. Студенти нарікали на якість миття посуду, на відсутність чайних ложок. Була висловлена думка про те, що готують дуже мало чаю, замінюючи його дорожчими холодними соками.

Хочу зупинитися і на підсобних приміщеннях їдальні. Тут погана вентиляція, немає гарячої води. Складність роботи полягає й у тому, що штати їдальні не укомплектовані повністю. Адміністрація не вивчає запити студентів, не працює над поліпшенням асортименту страв. У книзі відгуків і пропозицій — тільки кілька подяк від працівників адміністративної частини інституту та заочників, які, звичайно, користуються послугами їдальні не постійно.

Що стосується їдальні гуртожитку № 5, то при перевірці виявлено суттєві відхилення у вазі готових страв (до 10—15 грамів). У меню відсутні були соки, плов, зелений борщ, суп-лапша, тобто те, що записано. У їдальні — брудно, немає сан-

вузла. Студенти жаліються на те, що їжа несмачна.

Не дуже втішна картина і в кафе-сосисочній. На момент перевірки тут не було ні сосисок, ні бульйону. Працівники кафе стверджують, що тієї кількості сосисок, що завозяться щоденно (80 кг) не вистачає для всіх бажачих і в першу чергу для студентів, що навчаються в новому корпусі. Багато нарікань на години роботи кафе. Можливо, й справді варто їх змінити.

В. І. Смукла, член групи «НК» інституту:

— Сьогодні ми розглядаємо дуже болюче питання. З часу першої пе-

виділили додаткову ставку, через те не можемо окремо обслуговувати викладачів. А штати наші й без того недокомплектовані. Щодо зауваження антисанітарного стану умивальників, то це ж територія інституту і, думаю, тут слідкувати за порядком прибиральниці господарської частини. Нарікання на нечистий посуд справедливі, але ж у нас немає гарячої води — отож судять самі. Відсутність молочної страви — не наша вина, бо часті перебої із завезенням молока. Зараз тимчасово не працює друга лінія, бо зменшився потік студентів, котрі обідають тут. Безперечним недоліком у роботі є те, що ми не проводимо зняття проб готової продукції.

П. О. Ласійчук:

— У будь-якій їдальні не дозволяється продаж готової продукції без попередньої проби. У профілакторії це роблять лікарі. Необхідно ввести за правило це і в нашій їдальні.

О. Атаманюк, студент IV курсу факультету іноземних мов:

— Завідувача їдальнею скаржиться на те, що часто вони не одержують потрібної кількості продуктів. Чи піднімали Ви це питання перед керівництвом?

А. В. Гольонко:

— Нам важко скаржитися на конкретне підприємство чи організацію, які не поставляють нам продуктів, бо одержуємо їх ми через трьох-чотирьох посередників.

В. Х. Яценюк, голова профкому:

— Майже 90 процентів студентів скаржаться на погану якість харчування. А це ж відбивається на здоров'ї, надто «стаціонарників». Що робите, Алла Василівно, конкретно для того, щоб підвищити якість?

А. В. Гольонко:

— Нам важко поліпшити роботу у таких умовах, на застарілому обладнанні, без гарячої води. Необхідно додатково відкрити гриль-бар, будувати нову їдальню.

Г. Д. Ярушевич, завідувач соціологічною лабораторією:

— Ми опитували студентів-заочників щодо стану роботи нашої їдальні, вони також незадоволені. Їх претензії в основному зводяться до того, що часто не витримують меню, приготування страв неякісне.

В. Х. Яценюк:

— Стан справ у їдальні надзвичайно складний, надто вже багато нарікань і на якість страв, і на бруд у приміщеннях. Аллі Василівно треба бити тривою, активізувати свої дії, піднімати адміністрацію інституту і господарську частину. Частка вини за таке скрутне становище лягає і на профком. Ще слабо контролюємо ми виконання намічених заходів, не питаємо суворо з госпчастини, не реагує на все це ректорат. Погано працює і студентський профком, який не налагодить постійного чергування студентів в їдальні.

Вважаю, що це питання болюче і не можна знімати його з контролю. Необхідно ще раз підняти його спільно з представниками адміністративно-господарської частини і ректорату. Більш серйозно треба взятися за роботу й завідувачів їдальнею.

Я. Т. Билиця:

— Гадаю, доцільно буде ще раз скласти заходи, продумати спільне рішення групи «НК» і профкому, поставити до відома ректорат.

— Робота їдальні незадовільна з різних причин. Є й об'єктивні. Нам не

Цікаво про педагогіку

З цього номера газети відкривається нова рубрика «Цікава педагогіка», в якій періодично будуть друкуватися короткі перекази окремих нормативних документів, що стосуються навчання і виховання майбутніх учителів, матеріали про проходження окремих педагогічних термінів і понять, якими користуємося і часто не роздуємо, як потрапили вони в нашу лексику, новини про хід перебудови загальноосвітньої середньої школи, про оригінальні, а інколи й дивні з нашого погляду, шкільні традиції й звичаї різних народів, цікаві факти з історії вітчизняного шкільництва та ін. Рубрику веде доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і психології С. Д. БАБИШИН.

Держкомітет СРСР по народній освіті, Держплан, союзні міністерства фінансів і юстиції у 1988 р. затвердили погоджене з ВЦРПС «Положення про розподіл і використання в народному господарстві випускників середніх і вищих спеціальних навчальних закладів». У цьому нормативному документі чітко окреслені права і обов'язки молодих спеціалістів.

Передбачений ряд пільг, пов'язаних із здоров'ям, сімейними обставинами випускників, їх службою у лавах Радянської Армії відразу після закінчення навчального закладу. Якщо комісія не може надати роботу з урахуванням особистих обставин випускника, то з його згоди йому надається можливість самостійного працевлаштування з видачею йому про це довідки.

Серед обов'язків молодого спеціаліста — його праця трьохрічна (не менше) за розподілом. Одночасно встановлено, що коли молодий спеціаліст самовільно порушив цей строк, то він повинен повернути державі кошти, витрачені на його навчання.

Для випускників, що отримали диплом з відзнакою, передбачений більший оклад.

Всесоюзна асоціація науково-технічних, кооперативних, господарських організацій та підприємств створила фонд «Інтелект», на кошти якого почне працювати новий тип спеціалізованих шкіл для талановитих дітей. Учні для цих шкіл будуть добиратися в усіх регіонах країни. Мета цього заходу — підготовка спеціалістів високої кваліфікації.

Прийом дітей здійснюватиметься за принципом обдарованості. Талановитих дітей будуть навчати талановиті вчителі на базі найновішого технічного обладнання. Буде практикуватися міжнародний обмін учителями і учнями.

Для утримання шкіл розпочався перерахунок коштів фонду «Інтелект» заводи-гігантами, іншими підприємствами та організаціями, які зацікавлені в спеціалістах вищого класу. Налагодується ав'язок з такими ж зарубіжними фондами.

Ініціативу асоціації підтримали Державний комітет СРСР по народній освіті, науці і техніці при Раді Міністрів Радянського Союзу, Академія Наук СРСР.

Перша школа для талановитих дітей буде відкрита у м. Находці. Тут разом з ними навчатимуться їх ровесники з Китаю, Японії, Кореї.

У СВОЇЙ лекційній практиці мені доводилося стикатися із багаточисленними питаннями, пов'язаними із так званими «білими плямами» історії. Частіше всього питають: чому радянські люди, як «загігнотизовані», вірили в законність і правильність сталінських репресій? Чи були сміливі, що виступали проти сталінського режиму? Відповіді на ці та інші питання можна знайти в багатьох публікаціях останнього часу. Чимало можна дізнатися із спогадів людей, які жили під час сталінщини. Деяко пам'ятаю і я.

Дивно, але факт: в країні лютували органи НКВС (тюрми, табори, масові розстріли невинних людей), а тим часом радянські люди співали:

**От Москвы до самых
С южных гор
до северных морей
Человек проходит как
Необятной Родины
своей...
Широка страна моя
родная.
Много в ней лесов,
полей и рек.
Я другой такой страны
не знаю,
Где так вольно дышит
человек**

А коли йшов процес винищення командирів Червоної Армії, червоноармійці в строю співали: **Гремя огнем, сверкая
блеском стали,
Пойдут машины
в яростный поход.
Когда нас в бой пошлет
товарищ Сталин
И первый маршал*
в бой нас поведет.**

Закономірно виникає запитання: чому такий парадокс? Справа у тім, що переважна більшість радянських людей вірила у непогрішність Сталіна. Серед них був таким і я. Навіть коли М. С. Хрущов розвінчав культ Сталіна, коли появились багаточисленні матеріали, що, здавалося б, надзвичайно пощастило, бо, крім чудового природного ландшафту, тут прекрасна матеріальна база, чого аж ніяк не можна скастити співучасник репресій К. Є. Ворошилов).

ці життя захворів параноєю. Раніше, мовляв, був великим і мудрим, а ось потім важко занедужав. Вважаю, що це все нісенітниця, породжені бажанням покірних слуг янось виправдати себе у власних очах.

Повторюю, до розвінчання культу, в основній своїй масі, троядці країни вірили Сталіну. Навіть талановитий радянський драматург, новообраний відповідальний секретар правління Спілки письменників України О. Көрнійчук, виступаючи під час святкування 20-ліття «Сталінської» конституції, говорив: «1937 рік радісний для нас тим, що в цьому році народ і його караюча рука — славна радянська розвідка, очолювана сталінським наркомом Єжовим, розгромила фашистські гнізда зрадників і злочинців ворогів народу, троцькістів, бухаринців, націоналістів... Славний народний комісаріат внутрішніх справ допоміг письменникам України очиститися від підлої троцькістсько-аверба-

сідах можна було сміливо перекоувати радянських людей в навислій загрозі.

Значною мірою це було логічно і вірно. Тому люди вірили в те, що репресовані є справжніми ворогами народу (шпигунами, диверсантами і т. д.). Віру в правдивість і обгрунтованість репресій вселяли і «чистосердні» зізнання обвинувачених. Р. Засс в статті «Сталін: страх і ненависть» (див. журнал «Жовтень» № 9, 1988 рік) пише, що Сталін обіцяв зберегти життя, якщо вони зізнаються, що є агентами міжнародної реакції і діяли у змові з гестапо з метою вбити Сталіна і захопити владу. Це, мовляв, послужить згуртуванню світового пролетаріату і справи світової революції. При цьому Сталін давав гарантії, що ні вони, ні члени їхніх сімей не постраждають. Приречені ще після суду вірили в слово Сталіна і думали, що перед стратою з допомогою театрального акту їх помилюють. Але, але...

Свою роль зіграли і тортури, застосовувані до

Для Юри Угринюка, студента історичного факультету минав перший рік навчання в нашому інституті, куди він прийшов відразу після служби в лавах Радянської Армії (виконував міжнародний обов'язок у Демократичній Республіці Афганістан).

Всього рік... Уже рік... Це багато і водночас мало. Надто мало, щоб забути людське обличчя війни... Багато, якщо порохувати нових друзів, яких знайшов в інституті, місяці наполегливого навчання. На знімку: Юрій Угринюк. Фото В. Боб'яка.

СТОРИНКИ НАШОЇ ПАМ'ЯТІ

Назавжди правду зберегти

хівської націоналістської агентури, яка ще до недавнього часу маскувалася і шкодила у спільці письменників».

Аким ХХ сторіччя Джамбул Джабаєв написав в своєму вірші «Знищити»:

**«Фашистских ублюдков,
убийц и бандитов —
Скорей эту черную
сволочь казнить.
И чумные трупы, как
падаль зарыть...».**

Чому люди так широко вірили в те, що у нашій країні не було ворогів, а представники влади санітаріями, а вже лекція «Методика трудового виховання», яку нам читала представник облпрофради, не зовсім прийнятна, на мій погляд, інформація, лекція, бе-

звинувачуваних. Про це свідчить лист Сталіну із тюрми легендарного героя громадянської війни, члена ВЦВК, тричі нагородженого орденом Червоного Прапора Ковтюха, арештованого у 1937 році (у книзі Серафимовича «Залізний потік» він показаний під прізвиськом Кожух), («Правда» за 7 жовтня 1988 року). Ось що він писав: «Я той Кожух, який із 60-тисячною масою біженців, їх жінок і дітей, напівроздигнутими, недостатньо озброєними, який поїхав на фронт, який поїхав на фронт...».

Владає в віці антисанітарний стан умов

цьому випадку як допустимий і правильний метод.

Під тортурами визнали себе винуватими і були розстріляні в 1937—1940 роках відомі діячі партії і держави Бухарін, Криленко, Акулов, Радек, Чубар, Бубнов, Єнукідзе, Голодід, Сулімов та інші, талановиті воєначальники Тухачевський, Єгоров, Блюхер, Гамарник і багато багато інших. Тільки з травня 1936 по жовтень 1938 року було репресовано 40 тисяч чоловік військовослужбовців. Мовляв, «які поїхали на фронт, які поїхали на фронт...».

своїм життям і життям своїх близьких, не могли примиритися із сталінським деспотизмом. Вони боролися, вони не мовчали. В журналі «Юність» № 11 за 1988 рік опубліковано «Звернення до всіх членів ВКП(б)», складене в 1932 році підпільним союзом. Створили союз М. Н. Рютін, член партії з 1914 року, колишній секретар Краснопресненського райкому партії в Москві, В. Н. Каюров, член партії з 1900 року, керівник групи центрального комітету партії в Італії, Г. Д. Ярушевич, завідувачий соціологічною лабораторією в Італії.

Були сміливі люди й серед школярів і студентів. Із преси відомо, що в 1947—1948 рр. син друкого секретаря Воронежського обкому партії Батусев організував КПМ (комуністичну партію молоді) із числа учнів 9 класу. Партія нараховувала 100 членів. Молодий спеціаліст цієї мови повинен повернути державі кошти, вилучені з цієї організації.

Ця симпатична дівчина — студентка факультету підготовки вчителів початкових класів групи ПФМ-25 Надія Берді. Надія не тільки добре вчиться, але й старанно виконує комсомольські доручення. Вона — політінформатор групи. На знімку: Надія БЕРДІ. Фото В. Боб'яка.

визволила Сталінград від білих... За що гину, і навіщо така жорстока розправа зі мною — не знаю. Я зі слезами закінчую і надіюсь, що ви врятуєте мое життя...». На слідстві до Ковтюха були застосовані тортури, а затім він був розстріляний. У 1956 році Ковтюх був реабілітований.

Відомо, що Сталін у 1937 році від імені ЦК ВКП(б) дав органам НКВС вказівку застосовувати фізичні впливи до арештованих. У 1937 році в телеграмі ЦК партії Сталін вимагав і від центральних комітетів союзних республік, крайкомів, обкомів, наркомів внутрішніх справ обов'язково застосовувати такі міри й надалі.

В доповіді М. С. Хрущова на ХХ з'їзді партії наводиться такий факт: ЦК ВКП(б) пояснює, що застосовування методів фізичного впливу в практиці НКВС, починаючи з 1937 року, було дозволено ЦК ВКП(б). Відомо, що всі буржуазні розвідки застосовують методи фізичного впливу проти представників соціалістичного пролетаріату і при цьому застосовують ці методи в найгіршій формі. Виникає питання — чому соціалістичні органи державної безпеки мусять бути більш гуманними стосовно до скажених агентів буржуазії і заклятих

500 тисяч в'язнів з допомогою кирки і тачки за 20 місяців пробили Біломорсько-Балтійський канал імені Сталіна: «Партія ніби підхлюстувала країну, прискорюючи її біг уперед», скаже про цей час Сталін, вже розглядаючи себе і партію як єдине ціле. Уже в цей період багатьох «підхлюстували», не в переносному, а прямому значенні. Більшість великих будов п'ятирічки йде з допомогою праці ув'язнених. З часом цей рабський труд набуде таких масштабів (трагічний рахунок ведеється на десятки мільйонів), що його доведеться враховувати в начерках державних планів.

У період сталінських репресій радянські люди були охоплені страхом, підозрлістю, недовір'ям одне до одного. Широко практикувалися доноси. Про цей період добре написав відомий радянський поет О. Твардовський (його вірш «По праву пам'яті» був написаний у 1954 році і опублікований в журналі «Знамя» № 2 за 1987 рік).

...Ясна задача, дело свято — с тем — к высшей цели напрямком, предай в пути родного брата И друга лучшего тайком И душу чувствами людскими Не отячай, себя щадя.

У зверненні, на початку якого написано, «Прочитавши, передай іншому», йдеться «...Вчення Маркса і Леніна Сталіним і його клікою безсоромно спотворюється і фальсифікується. Ні один найгеніальніший провокатор для загибелі пролетарської диктатури, для дискредитації ленінізму не міг би придумати нічого гіршого, ніж керівництво Сталіна і його зграї. Партійні та робітничі маси зобов'язані врятувати справу більшовизму, вони зобов'язані взяти свою долю у власні руки. Сталін та його кліка не можуть добровільно піти зі своїх місць, тому вони мають бути усунені силою...».

Цей союз — союз захисту ленінізму — був частиною ВКП(б) і не мав інтересів інших від інтересів партійних мас і робітничого класу. Він, навіпаки, хотів лише послідовніше і рішучіше висловлювати і захищати ці інтереси. Він не протиставляв себе партії, а протиставляв себе сталінщині.

За доносом у 1937 році всі організатори «Союзу марксистів-ленінців», у тому числі автор звернення, були арештовані, виключені з партії і репресовані.

Вражаючий факт наводить у своїй статті «Зірка дружини сусіда Митре-

Створювалися й інші марксистсько-ленінські організації: «Гурток марксистської думки», «Ленінська спілка студентів», «Спілка молодих ленінців» та ін.

Зараз щира, не перекручена ленінська думка вже не є надбанням певної групи людей. Шириться перебудова. Народ все впевненіше бере в руки свою долю, виходить з-під преса адміністративної машини, що підминала під себе принципи ленінської революції. Рішенням XXVII з'їзду КПРС, XIX партконференції визначені напрями реформи політичного життя, подальшого нашого відходу від сталінщини. Однак ми не маємо права нічого забувати. Забути, це означає повторити. Тому в зростанні своєї політичної та суспільної свідомості ми маємо й надалі вивчати ті глибокі уроки, які нам дала потворна адміністративна сталінська система.

А. ЧОРНИЙ.
Доцент кафедри історії КПРС, кандидат історичних наук, член партії з січня 1943 року.

«...І МЕНЕ В СІМ'І ВЕЛИКИЙ...»

Т. Г. Шевченко

I
Доле моя, доле.
Ти, мов камінь, гола.
Перелітним птахом
Блудиш понад шляхом.
Аж сміються люди:
Суди-пересуди.
Цвіт, ясний напрочуд,
Впевнено затопчуть.
Станеш, мов тополя,
Край чужого поля.
Схилюся додолу...
Доле ж моя, доле.

II
Ой калинонько зігнена,
Україно, моя нене.
Обступили тебе грізно
Мури царські, залізни.
Всихають твої соки.
Правда спить,
як вбитий сокіл.
А в бандури
й струни двані.
І мовчить вона
в кайданах.

III
Гей, у серці, наче в полі,
Посходили маки,
Де лежать святої волі
Діти-гайдамаки.

Воювали, мов співали,
З вірою та свистом.
Вихором протанцювали
Та й опали листом.
Край без лицарів
розпався.

Славу ув'язнили,
Тільки я в степу zostався
Стерегти могили.

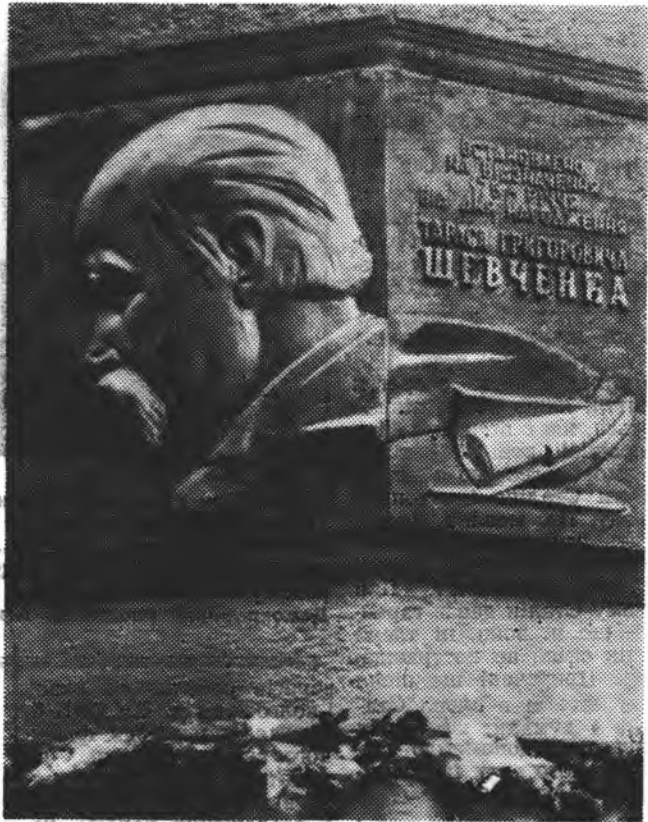
IV
Невмирущий брате-степе,
Ти від неба ширший,
Гонить мій блаженний
шепіт
Сині хвилі тирси.

Я молюся за Україну
До твого безмежжя
І буду в слові тайно
Незнищенну вежу.

Щоб нікому більш
не кланявся,
Світлі мав пориви
Із талантом безталання
Рід мій чорнобривий.

Щоби стало в долі прясла
Вічність нам напружати.
Аби співанка не гасла
Ні в горі ні в щасті.
Хай дивуються гаїни
В космосі далекім,
Як на рідній Україні
Співається легко.

Василь МОРОЗ.
Студент V курсу філо-
логічного факультету,
учасник республікансь-
кої наради молодих лі-
тераторів.

Ця меморіальна дошка відкрита на будинку № 1 по вул. Шевченка в Івано-Франківську на честь 175-річчя Великого Кобзаря.

Фото І. Тиміньського.

КОНСУЛЬТАЦІЯ

ВНЕСЕНО
ЗМІНИ

Чула, що в пенсійне забезпечення працівників науки буде внесено зміни.

I. СЕМОМЕНКО,
На це запитання ми попросили відповідати завідувачу відділом соціально-го забезпечення мисливською Г. С. ТИМЧЕНКО.

Дійсно, часткові зміни в нарахування пенсій працівникам науки будуть проводитися з 1 вересня 1989 року згідно з постановою ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР і ВЦРПС від 13 березня 1987 року № 329 «Про підвищення заробітної плати працівників вищих учбових закладів».

Починаючи з 1 вересня 1989 року, нарахування пенсій по старості професорам і доцентам, які працюють у вищих учбових закладах, буде проводитися з розрахунку 40 процентів посадового окладу при наявності відповідного стажу роботи для чоловіків і жінок (в тому числі не менше 10 років на посадах професорсько-викладацького складу, з них не менше 5 років на посадах професорів і доцентів), але не вище 220 карбованців для професорів і 160 карбованців в місяць для доцентів.

Професорам, докторам наук і доцентам вищих навчальних закладів та інститутів (факультетів) підвищення кваліфікації і перепідготовки кадрів дозволено при переході на пенсію вести тут викладацьку роботу згідно з терміновим договором з оплатою, що не перевищує 0,25 окладу штатної посади, або погодинною оплатою але не більше 350 карбованців на місяць разом з пенсією. Зазначений порядок виплати пенсій введено з моменту прийняття постанови.

ТАКА проблема, як видно із звертань читачів газети, хвилює багатьох. А чи, справді, можна лікуватися без ліків?

Це запитання ми переклали головному лікареві обласного Центру здоров'я В. Я. Івасю. І ось що почув:

З усією відповідальністю стверджую: так! Вітчизняна практика довела це. Більше того: маємо власне переконання — діяльність кооперативу «Життєва мудрість» при нашому Центрі здоров'я: десятки людей вже лікувалися тут без застосування ліків. Справа не нова — здавна народні умільці допомагали немічним травмами і вмільми рвками. Віда, що ми довго намагалися не помічати тих, хто може допомогти без ліків. Доречно сказати, що відома методика В. Кас'яна в кооперативі освоєна і з успіхом застосовується. Почувши про «Життєву мудрість», звертаються до прикарпатських умільців з інших областей України. Звичайно, постараємося їм допомогти, як і всім, хто прийде до кооперативу.

Що цікавить людей найбільше?

У кооперативі лікують усіх — незалежно від віку. Ліки застосовуємо хіба для натирання. Решта — вмільні руки. Головна увага — тим, хто хворіє сутлобами, відкладенням солей. Приходимо на допомогу, якщо є хво-

чаток. Отже, вроджені чи набуті хвороби хребта, ускладнення після травм, вправлення дисків — усе під силу нашим спеціалістам.

Хвороби хребта — справді, скільки скалічених долів через це, особливо в дів-

◆ ЦЕ ЦІКАВО

ЛІКУВАННЯ
БЕЗ ЛІКІВ

Звертаюся і до тих, хто має давні ускладнення з венами і артеріями; у кооперативі лікують їх, а також всілякі хвороби судин на різних етапах захворювання. Виліковуємо навіть трофічні виразки вен, тромбоз, атеросклероз, хворобу і синдром Рейно тощо. Словом те, що не піддається впливу найефективніших ліків. Кооператив же дає гарантію виздоровлення.

Лише перелік засвідчує, яким широким є діапазон дії кооперативу.

Так. Річ у тому, що ми проаналізували все, що робилось до нас, взяли на озброєння досягнення сучасної науки і медицини. Додам ще й таке. Після детальних попередніх досліджень ми почали успішно застосовувати на практиці метод голкорекфлексотерапії при головних болях, радикулітах, невро-

зах і невротеніях, заїкуванні, нетриманні сечі, курінні, захворюваннях органів дихання — бронхіальній астмі, хронічних бронхітах. Піддається також успішному лікуванню алергічний стан, гайморити, синусити. Такий довгий перелік веду тому, що широкі маси населення цікавить саме весь діапазон нашої роботи — ми не очікували, що так швидко кооператив набуде популярності. Це зобов'язує, дає прилив нових сил.

Знаєте, практикувати з цими хворобами, навить на побіжний погляд, нелегко...

Цілком вірно. Кооператив «Життєва мудрість» тому й виявився життєздатним, що до нього ввійшли спеціалісти, відомі за межами Прикарпаття, а то й республіки. Працює в нас відомий травматолог Е. І. Федоркевич, спеціаліст з судинних захворювань, хірург М. Д. Слободян, психотерапевт А. Б. Заборов, умільці з різних видів масажу, траволікування. Запрошуємо бажаних до кооперативу «Життєва мудрість», до його спеціалістів за адресою: 284000, м. Івано-Франківськ, вул. Матейка, 20 щопонеділка, середі і п'ятниці з 17 годін 30 хвилин до 21 годін. Попередній запис — впродовж будь-якого робочого дня тижня у зручний для вас час по телефону 2-31-64.

ВІСНИК «НОВИНИ ПРИКАРПАТТЯ».

3 МЕТОЮ ОЗДОРОВЛЕННЯ

Студентський профком пропонує путівки для оздоровлення студентів:

1. Курорт П'ятигорський «Лісова поляна» — захворювання кістково-м'язової системи. З 25 червня по 18 липня. Ціна 160 крб.
2. Курорт «Поляна» (Закарпатська обл., Свалявський р-н), органи травлення. З 14 липня по 6 серпня. Ціна 135 крб.
3. Курорт «Синяк» (Закар-

патська обл., Мукачівський р-н). Кістково-м'язова система. З 4 серпня по 27 серпня. Ціна 145 крб.

4. Курорт «Люблін Великий» (Львівська обл., Городоцький р-н). Захворювання системи кровообігу і функціонального розладу нервової системи. З 7 липня по 30 липня. Ціна 125 крб.

До уваги студентів! 70 процентів вартості путівки оплачує студентський профком.

Туристичні безплатні путівки:

1. В кінних екіпажах по Башкирії, 16 днів. З 16 червня по 30 червня. (2 путівки).
2. На турбазу «Агідель», 15 днів. З 25 серпня по 8 вересня. (1 путівка).
3. Подорож по Західному Кавказу, 20 днів. З 7 липня по 26 липня.
4. Подорож по Західному Кавказу з проживанням на турбазі «Світлячок», 20 днів. З 5 вересня по 24 вересня. (1 путівка).

Студентський профком.

ПИСЬМЕННИК У ГАЗЕТИ

ГРА ВА-БАНК

(Продовження. Поч. у № 19).

— Ярослав, ти чуєш, чи ти оглух? Зараз покличу дружину, — нарешті пригрозив Жук, — вона скоро приведе тебе до порядку.

— Не варто відривати Катерину Олексіївну від справ. Я вже йду.

Ярослав послужливо простягнув дівчині руку, вказуючи на протоптану в снігу стежку, але тут же чийсь глухуватий чоловічий голос безцеремонно почав сипати Людмилі компліменти. Змісту слів він докладно не вловив, але чомусь одразу відчув неприязнь до чорнобородого юнака. У житті інколи так трапляється, що людина з першого погляду викликає до себе антипатію. Однак Бандури здолався, що він уже колись чув цей трохи дивний, ніби приглушений голос, тому почав пильно приглядатися до юнака. Широкі, злегка зросли на перенісці чорні брови, холодні, глибоко посажені очі, рівний ніс, ніби викликали у пам'яті спогад однорічної давності про зустріч з ним на виставці екслібрисів у Львівській Картинній галереї. Але збила з пантелику чорна, імпозантна борода. Той, якого Ярослав бачив на виставці, був без бороди.

— Мирон Городецький, художник — артистично поклонився чорнобородий, — якщо ви справжній поцінувач образотворчого мистецтва, то, безумовно, мислите моє прізвище.

Тепер уже не могло бути жодного сумніву: з Городецьким зустрічався не вперше.

Поруч Мирона стояв трохи нижчий, але ширший в плечах юнак. Він теж мав бороду, але не чорну, а з рудуватим відтінком і гострі допитливі очі. Ярослав раз у раз ловив на собі його вивчаючий погляд.

— Геолог, Олексій Зобкін, — представився він і злегка підштовхнув перед собою русу струнокону дівчину. — А ось її звати Леся Іванчук, учителька тутешньої школи.

Леся манірно усміхнулась і розповіла, що водила Городецького і Зобкіна милуватися водоспадом. І помовчавши, додала:

— Краще було туди не ходити.

— Чому? — поцікавилася Людмила.

— Бо наша екскурсія ледь не закінчилася бійкою, — пояснила Леся.

І хоч Зобкін робив їй знаки, щоб мовчала, вона все таки розповіла про зустріч з двома юнаками. У них була кінокамера, і вони хотіли її зняти на плівку. Олексію це сподобалось, тому порадив хлопцям йти своєю дорогою. Але ті, образившись, полізли до бійки.

— Той, що з кінокамерою, одягнений в строкату куртку? — спитав Бандура.

Леся підтвердила, здивувавшись, звідки він знає. І тут же додала:

— Боюсь, що конфлікт ще не закінчено. Той у строкатій куртці ясно натякнув, що жарти з ним кепські.

Ті не відповіли ніхто, а Городецький похвалився, що після Нового року має намір замалювати водоспад. — Не легка це затія, — зауважила Данько. — Тут

треба знати якісь особливі кольори.

— Уявіть собі: над кам'янистими берегами річки висить хмара водяного пілу, — сказав Городецький. — Хіба не вражає?

Коли Леся, Зобкін і Городецький рушили до будинку, звідки линула естрадна музика, Данько попросила Жук що-небудь розповісти про бородачі. Але Василь тільки розвів руками, мовляв, не відає.

— Моя інформація досить обмежена. Про Городецького, кажуть, що здібний графік, але поки що не визначений, Зобкін — геолог. Досліджує надра Карпат. У Шешорах крутиться віднедавна. Їх єднає спільне хобі — колекціонування старовинних творів мистецтва.

Данько хотіла ще щось спитати, видно, цікавилася, де й коли познайомився з ними Жук, але їй перешкодив прихід високого, в елегантному пальто, чоловіка.

— Андрій Марковський, — поклонився прибулець і тут випалив: — і Городецький, і Зобкін — схиблені! Леся хоче з кимось із них усамітнитись, а вони водяться, немов сіамські близнюки. Даю голову на відріз, її цікавить любовна інтрижка. Буду не я, якщо зараз не відіб'ю у цих телепнів дівчинку.

Сказав і побіг за ними наваздогін. Але його тут же гукнув невисокий, з худим обличчям юнак, який щойно з'явився на мості.

Марковський зупинився і, як здалося Бандурі, від злості в нього перекошилося лице.

— Вибачте, чи не маєте сірників? — заїкувало спитав молодик. — Дуже хочеться палити.

Марковський клацнув запальничкою, але молодик порухом пальців показав, що просить ще й цигарку.

— Все інше маєш своє? — ідувало спитав Марковський.

Малий всміхнувся, але усміх вийшов жалюгідний, розгублений.

Далі їхня розмова приглушилася, єдине, що долетіло до слуху Бандури — слово «собака». Коли розійшлися, Марковський побіг доганяти Іванчук.

— Хто це? — Бандурі здалося, що в голосі Данько забриніла тривога, хоч вона старалася нічим не виказати її.

— Він же представився — Андрій Марковський. Помітна, якщо так можна висловитися, фігура у районному центрі. Самодіяльний композитор. Чудовий співак.

Вечорами грає на електрогітарі у ресторанному оркестрі, — пояснив Жук. — Мав уже три дружини. Любить попліткувати. Характер — непокірливий, савільний. Малоگو бачу вперше.

— Навколо тебе, Василью, в'ються одні митці. Чи не претендуєш на роль мекената?

Ярослав звертався до Жука, але дивився на Людмилу. Хотів забгнутти, яке враження справлять на неї його слова, даючи дівчині зрозуміти, що її теж зараховує до служительні мистецтва.

— Дарма кепкує, — дорікнула Бандури, — Василь Семенович справді заслужує, аби його так величали... Незабаром у цьому переконаєтесь.

Р. КОРИТКО.

(Далі буде).

«СОВЕТСКИЙ ПЕДАГОГ» — орган парткома, ректората, профсоюзних комітетів і комітета ЛКСМУ Івано-Франківського державного педагогічного інституту імені В. Стефаніка. Газета виходить на українському мові.

Заступник редактора Н. БОДНАРЧУК.
Газета виходить один раз на тиждень — у вівторок.
Формат — 0,5 друкарського аркуша газети «Правда».
АДРЕСА: 284000, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57. Телефони: 96-4-73; 96-4-41.

Івано-Франківська обласна друкарня управління у справах видавництва і поліграфії обласного конвою, м. Івано-Франківськ, вул. Чапаєва, 78.

БЧ 11085.

Тираж 2000.

Зам. 1017.